

OBČINSKA UPRAVA

Glasilo Županske zveze za Slovenijo.

Stev. 4.

Mesečna priloga „Domoljubu“.

Leto I.

Občinske takse.

Prav znaten vir dohodkov so za občine občinske takse, ki se smejo po sklepu občinskega odbora v celoti porabiti za ubožne potrebščine. Znano je, da je še mnogo občin, ki za razna uradna poslovanja ali sploh še nimajo uvedenih občinskih taks ali pa jih pobirajo po tarifi, ki je bila v veljavi še po starem deželnem zakonu za Kranjsko iz leta 1914, ali po raznih drugih ukazih, predpisih in določbah, veljavnih za bivšo Štajersko in Koroško.

Ker je dalje znano, da ni pri vseh občinah popolne jasnosti in zadostnega umevanja, kako lep vir dohodkov so lahko za občine ravno občinske takse, a tudi glede postopanja, kako naj se uvedejo, še vedno vlada marsikje nejasnost, naj obrazložimo na tem mestu, kako naj postopajo občine v zadevi uvedbe novih občinskih taks ali zvišanja dosedanjih.

Kaj so občinske takse?

To so one pristojbine, ki jih smejo pobirati občine kot svoje, od države povsem neodvisne pristojbine za razna poslovanja in uradna dejanja, ki jih izvršujejo občine odnose županstva v interesu strank.

Kdo ima pravico določati takse? Vse to ureja naredba bivše celokupne deželne vlade za Slovenijo z dne 1. aprila 1920, št. 177, priobčena v »Uradnem listu« št. 49 iz leta 1920. Tej naredbi je prideljana taksna tarifa, v kateri je naveden za vsako takso, ki se lahko uvede, najvišji ali pa najnižji znesek, ki se lahko sklene z ozirom na dejanske razmere v občini in primerno tem razmeram. Pri tej priliki bodi omenjeno, da je dobila navedena naredba moč zakona s tem, da je o njej razpravljala zakonodajni odbor in jo odobril. Zato je izmera posameznih taks v višjih zneskih, nego so določeni v tej tarifi, nemogoča. Napačno je torej, če se ponekod sklene, da naj se pobirajo višje občinske takse, kakor so dopustne po taksni tarifi.

O uvedbi taks sklepa občinski odbor, določa pa jih na podlagi tega sklepa sedaj pokrajinska uprava — oddelek za notranje zadeve temeljem § 2. navedene naredbe. Ta paragraf pravi izrečno: »določa po nasvetu občinskega odbora...«, to se pravi, da oddelek za notranje zadeve ni vezan na sklep občinskega odbora, marveč sme sklenjene in nasvetovane občinske takse določiti po lastnem preudarku, jih tudi znižati ali pa zvišati.

Kdaj se smejo pobirati občinske takse?

Šele, ko prejme občina (županstvo) odlok, s kojim se določajo (dovoljujejo) občinske takse, sme pričeti občina s pobiranjem.

Nedopustno je torej pobiranje taks ta-

koj po sklepanju v odborovi seji, dokler ni po razglasitvi tega sklepa in po preteku 14 dnevne pritožbene dobe županstvo prejelo odloka pokrajinske uprave — oddelka za notranje zadeve.

Zlasti pa je nedopustno pobiranje občinskih taks le na podlagi taksne naredbe in tarife, ne da bi bil sploh sklepal o njih občinski odbor in jih določil oddelek za notranje zadeve. Zgodilo se je že večkrat, da je občina pobirala takse enostavno na podlagi taksne naredbe, kar je po navedenem popolnoma nepostavno, in imajo v takih slučajih prizadete stranke pravico zahtevati povračilo plačanih občinskih taks.

Kako naj se postopa, da se takse določijo (dovolijo)?

Kakor že rečeno, mora sklepati o njih občinski odbor. Županstvo naj torej sestavi razmeram v občini odgovarjajočo taksno tarifo onih taks, ki naj se pobirajo. Ta predlog naj se obravnava v odborovi seji, v kateri naj občinski odbor končno ugotovi takse. Še enkrat opozarjamo tu, da se smejo skleniti takse le v oni višini, ki je za vsako posebe navedena v tarifi k taksni naredbi od 1. aprila 1920.

Sklep občinskega odbora se mora potem — enako kakor vse druge občinske davščine — na običajni način javno razglasiti. V tem razglasu mora biti vsaka sklenjena taksa posamič navedena. Za morebitne pritožbe se mora vselej določiti 14dnevni pritožbeni rok. Vsaka v razglasu navedena krajša — n. pr. 8dnevna pritožbena doba je nedopustna in povod za ničnost, kar ima za posledico razveljavljenje sklepa in obnovitev postopanja.

Šele po preteku 14 dnevne pritožbene dobe naj se obrne županstvo s posebno vlogo na pokrajinsko upravo — oddelek za notranje zadeve — in s prošnjo, da določi takse. Poleg prepisa sejnega zapisnika mora biti priložen tej vlogi tudi izvirni razglas, na katerem mora biti uradno potrjen dan razglasitve. Ravnotako naj se na razglasu uradno potrdi, da ni bilo vlozene nikake pritožbe.

Kdaj se mora zahtevati plačilo občinske takse?

O tem določa § 4. taksne naredbe, da se mora plačati taksa najkasneje takrat, ko se izroči rešitev, ali ob začetku uradovanja, in še preden se dotičnik, kateremu se je dovolilo izvrševanje kake taksni zavezane pravice, te pravice posluži, — torej vselej že vnaprej. Tako n. pr., če hoče kdo prirediti plesno veselico z godbo, ali dobiti dovoljenje za podaljšanje policijske ure, ali prirediti tombolo itd., mora vselej popred plačati dotično za občino določeno občinsko takso.

Kdaj se taksa ne sme zahtevati, je v taksni naredbi in v taksni tarifi posebe določeno. Pobirati se ne sme, kadar mora

občina na podlagi zakonitih določil kak posel, za katerega se sicer pobira taksa, izvršiti po naročilu nadrejenega oblasti. To velja za razne ogledne na licu mesta v zadevah krajevne policije, izvršene na ukaz nadzorstvene oblasti; — za razne uradne razglase ali izdajanje uradnih spričeval, potrdil i. dr., slednje pa le v uradnem namene.

Glede razglasov bodi posebe pripomenjeno, da se sme zahtevati občinska taksa tudi tedaj, če jih prejme županstvo od katerega urada, a se tičejo zasebnih interesov strank, n. pr. če razglasa sodišče potem županstva kako javno prostovoljno prodajo posestev.

Ali se sme zahtevati višjo pristojbino od takse za plačilo oseb, ki izvršujejo uradne posle?

Ne! Od stranke se sme zahtevati le plačilo tistega zneska, ki je kot občinska taksa določen v taksni tarifi od višjega oblasti. Če mora plačati občina n. pr. za kake ogledne višje zneske, jih mora pokriti občinski zaklad iz splošnih občinskih dohodkov.

Ali je mogoča kakšna naložitev kazni, če stranka brez plačila takse izvrši kako dejanje?

Kazen v pravem pomenu besede sicer ni določena v taksni naredbi, tudi ne kaka naložitev globe, pač pa se lahko v takih slučajih predpiše stranki in izterja od nje taksa v dvojnem znesku. To določilo je obseženo v § 4. navedene taksne naredbe. Predpis dvojne takse je zlasti mogoč pri novih stavbah, kar se često dogaja, še bolj pa pri prezidavah, ker stranke ne iščejo pravočasno stavbne privolitve. Še pogosteje se pripeti to pri raznih veseljenih, zlasti plesnih prireditvah, pri prekošenju policijske ure, pri raznih igrah itd.

V takih slučajih — pri zahtevkih občin, da se plača dvojna taksa, — je ponavadi treba, da se takse izterjajo.

Kako naj se izvrši to izterjanje?

Enostavno po § 84. občinskega reda. Če stranka ne plača zlepa, se jo pač rubi. To izvrši župan po občinskih organih. Če je stranka uporna, se obrne županstvo na politično oblastvo (okrajno glavarstvo), ki zaukaže k uradnemu postopanju županstva orožniško asistenco.

Ali takse tudi zastarajo?

Po § 7. taksne naredbe zastarajo občinske takse po 3 (treh) letih, to seveda le v tem slučaju, če se v tej dobi niso izterjale. Ako pa se je med tem časom morda izvršila rubežen, a je ostala brezuspešna, ta 3 letna doba zastaranja ne velja, in se lahko izterjajo tudi kasneje, če pride taksni zavezana stranka kasneje do sredstev, ki ji omogočijo plačilo.

Bodi dovolj o tem predmetu. Le to naj še omenimo, da je delegacija ministrstva financ s stališča državnih financ odredila, da se takse, ki jih navaja takсна tarifa pod točkami 12., 14., 15., 18. in 19. odslej ne smejo dovoljevati v višjih zneskih, nego le do polovične izmere v tarifi navedenih najvišjih zneskov.

Prostovoljne javne dražbe.

Največkrat županstva niso na jasnem, katere pristojbine smejo pobirati pri javnih dražbah.

Zapomniti si je treba predvsem, da so le postovoljne javne dražbe ona dejanja, ki dajo pravico občinam za pobiranje gotovih odstotkov. V poštev pride dvoje vrst teh pristojbin za občine in sicer: a) občinska taksa, b) ubožni odstotek.

K a): Občinska taksa je mogoča po točki 4. a) tarife k taksni naredbi z dne 1. 4. 1920, o kateri pišemo na drugem mestu, v izmeri največ 2 odstotkov od izkupila na prostovoljnih javnih dražbah prodanih premičnin ali od zakupnine na takih dražbah v zakup (najem) danih nepremičnin, posestev, njiv, travnikov itd. — Po ravno tej točki pa je mogoče tudi zaokroženje občinske takse do najvišjega zneska 40 K za vsakega pol dne, in po 10 K več, če znaša razdalja od sedeža županstva nad 4 kilometre. — Razen 2 odstotkov oziroma zaokrožene takse do 40 K + 10 K se sme pobirati še posebna taksa za izklicevalca do 20 K za vsakega pol dne in za vsake 4 km večje razdalje 5 K več od pol dneva.

Pomniti je, da pri prodajah na prisilnih sodnih (eksekutivnih) dražbah občine nimajo pravice pobirati občinskih taks, marveč le v onih slučajih, v katerih imajo po določbah občinskega reda (n. pr. § 28, točka 13 za bivšo Kranjsko, ali § 24, točka 12 za bivšo Štajersko) županstva v izvrševanju poslov lastnega področja občin pravico dovoljevati dražbe (prodaje) premičnin ali oddajanje v zakup (najem) nepremičnin na javnih, toda prostovoljnih dražbah (iz prošle roke).

Še nekaj naj omenim pri tej točki. Znano nam je, da pobirajo ponekod občine višje odstotke od takih dražb nego so postavno dopustni, t. j. 2 odstotka občinskih taks in 1 odstotek za ubožni sklad (ubožni odstotek), o katerem pišemo kasneje. Zahteva se namreč še nadaljnji 1 odstotek, pa tudi 2 odstotka za razne postranske obveznosti in stroške. K temu bi mi pripomnili to-le: Ob sebi umevno je, da mora plačati stranka poleg občinske takse in ubožnega odstotka tudi stroške za kolke pogodbenih zapisnikov, stroške za papir, tiskovine in druge. Pomisleka ni proti temu, če se te vrste stroški zaokrožijo oziroma pavšalirajo, in če se še naprej določijo v odstotkih ter se ugotovi to že v dražbenih pogojih, ki jih podpiše prodajalec ali oddajalec posestva v zakup. To je njegova stvar, ki je popolnoma zasebno-pravna pogodbeno zadeva.

K b): Pojasniti moramo še pobiranje takozvanega ubožnega odstotka.

Ta ubožni odstotek je 1 odstotek izkupila pri vseh prostovoljnih javnih dražbah in se pobira popolnoma neodvisno od občinskih taks kot že po zakonitih predpisih določeni postavni dohodek ubožnega zaklada. Pobirati se mora ne glede na to, če občina sodeluje pri poslovanju ali ne, torej tudi v vseh slučajih prostovoljnih javnih dražb, če jih dovoljuje tudi sodna n. pr. kot nadzorstvena oblast za mladoletne. Za ubožni odstotek, njegovo odmero in pobiranje veljajo predpisi dvolnega dekreta od 25. aprila 1912, zjz. 997, dekreta dvolne pisarne od 24. marca 1837, zjz. 187, ministrskega ukaza od 20. avgusta 1855, držav. zak. 146, in drugih predpisov ter deželnih zakonov, n. pr. za bivšo Kranjsko po določbah § 31, tretje točke zakona z dne 28. avgusta 1883, dež. zak. št. 17. — Da ne bo nesporazumljenja, bodi še opozorjeno, da o tem dohodku ubožnega zaklada (ubožnem odstotku) ni treba, da še le sklepa občinski odbor obenem kot o občinskih taksah, kakor se to pogosto dogaja. Tudi ne gre kako zaokroženje tega odstotka kakor pri občinskih taksah.

Še to bodi omenjeno, da je za plačilo odstotka za uboge po veljavnih razsodbah odgovoren prodajalec, in da plačilna dolžnost ni navezana na okolnost, se je-li dražba dovolila pravnoveljavno, niti na to, se je li ravvalo po predpisih dražbenega reda. Občina ga ima pravico zahtevati v vsakem slučaju, kakor hitro je dan kriterij za to, t. j. ko ugotovi, da se je vršila dražba pod navedenimi znaki.

Še to bodi omenjeno, da je za plačilo odstotka za uboge po veljavnih razsodbah odgovoren prodajalec, in da plačilna dolžnost ni navezana na okolnost, se je-li dražba dovolila pravnoveljavno, niti na to, se je li ravvalo po predpisih dražbenega reda. Občina ga ima pravico zahtevati v vsakem slučaju, kakor hitro je dan kriterij za to, t. j. ko ugotovi, da se je vršila dražba pod navedenimi znaki.

Udeležba občinskih odborov pri sejah obč. odbora.

Naprošeni smo bili, da napišemo o tem predmetu nekaj besed. Dopisnik pravi v svoji prošnji: Kako mučno je, če pride enkrat nekaj odbornikov, drugič zopet nekaj drugih, a se lahko zgodi, da je seja prvikot drugikrat nesklepčna. — Da bi župan po lastni iniciativi strogo nastopil, je zopet križ, ker je takoj zamera. — Naj nam bo torej dovoljenih z ozirom na to nekaj odkritih opazk.

Predvsem je silno žalostno, če se vsak izvoljeni občinski odbornik brez razlike strankine pripadnosti ne zaveda svoje dolžnosti. S tem da je dal svoje ime in podpis na kandidatno listo, je že tudi prevzel obvezno dolžnost ne samo nasproti svojim volilem, ampak nasproti vsem občanom, — nasproti občini, ravnotako pa tudi nasproti oblastvom in koncem koncev proti državi sami. Mandat občinskega odbornika torej ni igrača za nezrele ljudi, marveč za resne može, ki hočejo vestno delovati v gospodarski blagor občine. Čemu se pa da voliti, kdor ne misli potem tudi izvrševati svojih dolžnosti? Ali bo treba morda v prihodnje od vsakega kandidata zahtevati reverz s častno izjavo, da bo v resnici pripravljen izvrševati svojo dolžnost?

No, upamo vendar, da bo čut dolžnosti že na ta opomin prevladal in dobil premoč nad lenobo ali malomarnostjo, kakor tudi ne le upamo, ampak smo trdno prepričani, da občin, v katerih bi se redno dogajalo, da odbore seje niso sklepe radi izostajanja občinskih odbornikov od njih, gotovo ni ravno veliko.

Saj nam je znane, da se po večini vsi novoizvoljeni občinski odborniki prav živo

zavedajo svoje velike odgovornosti napram ljudstvu, ki jih je izvolilo. — Če se pa dobe še vedno malomarneži poleg dobrih, potem pač zaslužijo, da se jih primerno ožigos. — Po našem mnenju bi ne škodovalo prav nič, če se pride v javnost z imeni.

Še to naj pripomnimo: Žalostno bi bilo, kakor pravi dopisnik, da bi prišlo vsled tega do zamere, če župan izvršuje to, kar mu veleval zakon. Če smo sedaj očrtali čut dolžnosti z moralnega stališča, pridemo s tem tudi na postavno dolžnost, ki veže vsakega občinskega odbornika, da se redno udeležuje odborovih sej.

Da je udeležba vseh občinskih odborov pri odborovih sejah obvezna, tega menda ni treba še-le dokazovati, ker je to po naravni postavi ob sebi umevno. To sledi tudi iz vseh paragrafov vseh občinskih redov vseh dežel. Vsak paragraf, ki govori o sklepanju v stvarih občinske uprave, govori o odboru kot celoti, ne o kakem številu občinskih odbornikov. Gotovo je, da postavodajalec, ki so sklepali o občinskih redih, niso imeli pred očmi drugačnih nego vselej le sklepčnih občinskih odborov. Saj bi bilo za te same poniževalno in poniževalno za občinske odbornike, če bi bil postavodajalec ustvaril poseben paragraf z določilom, da je udeležba pri sejah obvezna, in bi bil morda še vsakemu posebe radi nebriznosti zapretil s kaznijo, kdor bi kršil to obveznost.

No, če se pa to dogaja vzlic moralnemu čutu odgovornosti in v kljub postavnim določbam občinskega reda, ki nalaga vsakemu občinskemu odborniku redno udeležbo pri občinskih sejah, potem pa tudi takozvana »zamera« nasproti županu ne sme priti v poštev, če ta izvršuje svoje postavno dolžnost.

Četudi postavodajalec ni izrečno predpisal obveznega udeleževanja pri sejah, je pa dal na drugi strani občinskemu predstojniku možnost, da si pomaga tudi v takih slučajih, če bi občinski odborniki bodisi namenoma ali pa vsled malomarnosti ali nebriznosti ne izvrševali svojih službenih poslov. To je tisti paragraf, ki smo ga že večkrat omenjali (§ 42 kranjskega, § 38 štajerskega občinskega reda), ki omogočuje redno sklepanje v odborovih sejah ob navzočnosti le polovice občinskega odbora, izpopolnjenega z namestniki. — Ne pomaga nič, če se poslužuje župan tudi tega sredstva in pravice, da naloži globo, ker mu daje to pravico veljavni zakon. Potem pa zamera gori ali doli! — Če se bo vsak občinski odbornik zavedal svoje obvezne dolžnosti, ne bo niti zamere niti potrebe, da se vporablja navedena postavna določila.

Razglasi.

Prejeli smo vprašanje županstva R.: Z odobrenjem občinskega odbora se je pogodila občina z zmožno osebo, da okliče pri farni cerkvi potrebne razglase proti plačilu 2 Din za razglas. — Prejemamo pa tudi razglase od okrajnega sodišča, katero smo obvestili o tem plačilu. Sodišče hoče pa vedeti, kdaj je pokrajinska uprava to potrdila, in nam pošilja le po 5 K za razglas, a še od tega se odtegne 80 vin za

poštnino. Kdo mora plačati razliko? Občina trdi, da ni dolžna nositi nikakih stroškov pri poslovanju za sodišče in okrajno glavarstvo.

Pojasnila:

Glede razglasov sicer ni nikakega posebnega postavnega določila, velja pa v splošnem običajno pravilo, da mora županstvo razglasovati vse stvari, ki se tičejo javnosti, in ki jih prejema od kateregakoli urada ali oblasti, brezplačno. Plačilo — razume se pod tem občinska taksa — se sme zahtevati od urada, n. pr. od sodišča, le tedaj, če se tiče razglas zasebnega interesa kake posamezne stranke, n. pr. če se razglasi kaka sodna dražba posestev, ali če oddaja sodišče v najem posestvo kot nadvarstveno oblastvo, ali če n. pr. razglasa okrajno glavarstvo kako razpravo na licu mesta v obrtnih ali drugih zadevah v interesu strank in drugo. —

Občinsko takso pa sme županstvo zopet zahtevati le tedaj, če je postavno uvedena, t. j. sklenjena od občinskega odbora in določena od pokrajinske uprave — oddelka za notranje zadeve. Če ne — je županstvo niti ne more pobirati. —

Taksa za razglase pa ne more po tarifi k takсни naredbi z dne 1. aprila 1920, štev. 177, Uradni list št. 49, znašati več nego 4 K v okrožju občinskega urada do 4 km, a za vsakih nadaljnjih 4 km večje razdalje 1 K več. Če plačuje torej občina razglaševalcu po 2 Din (8 kron) za razglas, mora pač plačevati razliko sama iz občinskih sredstev. — Sicer pa ni nikjer predpisano, da mora biti kaka stvar razglašena ravno pred cerkvijo, ampak zadostuje, da se razglas nabije na občinsko uradno desko, če je tudi to krajevno-običajni način razglaševanja.

Kaznovanje obč. odbornikov pri odsotnosti od sej.

Vprašanje: Županstvo H. sporoča, da je v zmislu § 42 obč. reda povabilo k drugi seji, ker prva ni bila sklepna, vse občinske odbornike in namestnike z opozorilom na § 42 glede posledic, ako se vnovič sklicane seje ne udeležijo. Kazen po 20 K radi neudeležbe se zdi županstvu prenizka, zato prosi pojasnila, če sme to kazn zvišati in do kake višine.

Odgovor: Občinskim odbornikom in namestnikom, ki nočejo priti k občinski seji, ki je bila vdrugič sklicana v zmislu § 42 obč. reda, ima župan pravico naložiti globo do 400 K. Določilo § 42 o. r. določa sicer samo globo do 20 K, toda z naredbo dež. vlade za Slovenijo z dne 16. decembra 1919 št. 809 Ur list št. 182 z dne 22. decembra 1919 zvišuje to globo na dvajsetkratni znesek. Po čl. II. te naredbe more tedaj župan vsakega odbornika in namestnika, ki izostane od obč. seje, sklicane po § 42 o. r., kaznovati do najvišjega zneska 400 K.

Ta določba po § 42 občinskega reda za Kranjsko velja seveda zmiselno za Štajersko z ozirom na določbe § 38 štajerskega, odnosno za Koroško po § 41 koroškega obč. reda.

Gospodarstvo v občini.

Vprašanje: Kaj je storiti, ako se sumljivo gospodari z občinskim denarjem?

Odgovor: F. K-u v V.: V splošnem bodi povedano vsem, da je stvar vsakega občinskega odbora gledati na redno gospodarstvo in nadzorovati poslovanje županovo. Za to daje občinski red vsakemu odborniku dovolj sredstev.

Če pa morda dotični župan dela samovoljno ali preko sklepov občinskega odbora in se le-tem ne pokori, potem je treba poklicati na pomoč višje oblasti, ki ima nadzorovalno pravico in dolžnost nad občinskim gospodarstvom po določbah § 84 občinskega reda (za Štajersko). To je pri Vas še vedno okrajni odbor, odnosno namesto bivšega deželnega odbora sedaj oddelek za notranje zadeve pokrajinske uprave za Slovenijo v Ljubljani. — Svetujemo Vam, da se obrnete z vlogo naravnost na ta oddelek. Seveda mora biti vloga zadostno utemeljena in podprta z navedbo konkretnih podatkov. —

Črtanje predlogov iz sejnih zapisnikov.

Vprašanje: Županstvo H. prosi pojasnila o sledeči zadevi: Pri zadnji obč. seji je stavil obč. odbornik A. Č. predlog, da naj obč. odborniki prihajajo trezni k obč. sejam. Svoj predlog je utemeljeval s tem, da se je te seje obč. odbornik A. J. že ponovno vinjen udeležil. Župan je dal ta predlog na zapisnik obč. seje, vsled česar so se pristaši obč. odbornika A. J. odstranili od seje. Nato so zahtevali A. J. in tovariši pri županu, da predlog obč. odbornika A. Č. črta iz sejnega zapisnika, ker je za A. J. žaljiv. Župan tej zahtevi ni hotel ugoditi, nakar so izjavili A. J. in tovariši, da se obč. seji ne bodo udeleževali, dokler se njih zahtevi ne ugodi. Kdo ima prav, župan ali A. J. in tovariši?

Odgovor: Iz Vašega slučaja ni razvidno, če se je o predlogu obč. odbornika A. Č. v občinski seji tudi sklepalo. Določilo § 48 obč. reda (za Kranjsko) pravi izrecno: »Sklepi naj se zapisujejo v zapisnik, ki ga morajo podpisati predsednik, dva odbornika in zapisnikar.« Zmiselno temu določilo se da izvajati, da se tudi vsi predlogi zapišejo v sejni zapisnik, čeprav se o njih ne sklepa, ker sicer iz sejnega zapisnika ni razviden potek seje. Običaj je, da se tudi taki predlogi vpišejo v sejni zapisnik, ki jih obč. odbor ne odobri, zato A. J. in tovariši ne bodo uspeli z zahtevo, da se predlog obč. odbornika A. Č. črta, to pa zlasti ne, ako je obč. odbornik A. Č. izrečno zahteval, da se njegov predlog zabeleži v sejni zapisnik. Tudi z odsotnostjo od obč. seji A. J. in tovariši tega ne bodo mogli doseči, ker ima župan v zmislu § 42 obč. reda pravico poklicati na njih mesto namestnike, odsotne odbornike pa kaznovati z globo do 400 K, kar pojasnjujemo na drugem mestu. Obč. odbornik A. J. bo tedaj najbolje storil, da se odpove pijači, kadar se udeleži obč. seje.

Prav to velja seveda tudi za vse ob-

čine bivše Štajerske in Koroške, ki imajo glede sejnih zapisnikov slična določila v dotičnih paragrafih občinskih redov.

Izguba občinskega mandata

Vprašanje: Županstvo H. prosi pojasnila o naslednjem slučaju. Gostilničar R. se ni hotel z županstvom pogoditi glede pavšalne odmere obč. naklade na žganje, ampak je izjavil, da bo naklado od žganja sproti plačeval od dejanske množine, kolikor bo žganja prodal. Podvrgel se je glede prodaje žganja obč. kontroli. Tekom enega meseca je sporočil gostilničar R. županstvu H., da je prošli mesec prodal le 2 l žganja. Ta napoved se je zdela županstvu sumljiva, zato je župan odredil, pri gostilničarju hišno preiskavo, pri kateri se je našlo okoli 200 l prikrita žganja. Župan je vnovič pozval gostilničarja, naj plača od tega žganja obč. naklado, česar gostilničar ni hotel storiti. Županstvo je nato javilo zaževno okr. glavarstvu in drž. pravdnikstvu. Proti gostilničarju R. je bila uvedena sodna preiskava radi prestopka goljufije in je bil kaznovan na pet dni zopora, proti sodbi okr. sodišča je prijavil vzklic opravitelj drž. pravdnikstva radi prenizko odmerjene kazni, gostilničar pa se je tudi pritožil radi krivde in kazni. Gostilničar R. je obč. odbornik. Ali izgubi mandat, kdaj in na kak način?

Odgovor: Gostilničar R. izgubi mandat obč. odbornika v zmislu § 26 obč. reda (za Kranjsko), ki določa: »Član starešinstva, odbornik ali namestnik izgubi službo, kadar se prigodi ali dokaže kaj takega, kar bi mu bilo že izprva branilo izvoljenemu biti.« Ker po določilu § 7, točka 2, obč. volilnega reda oni, ki so obsojeni zaradi pregreška ali prestopka, storjenega iz koristoljubja (tatvina, ponež, verba, goljufija, odušstvo) ne morejo niti voliti, niti voljeni biti, zato je dan razlog § 26 obč. reda in gostilničar R. izgubi mandat občinskega odbornika. To se pa zgodi vsekako šele potem, ko postane sodba okrajnega sodišča pravomočna. Ker sta se v tem slučaju obe stranki pritožili, pride do vzklicne razprave pred deželnim sodiščem. Ako bo krivda gostilničarja R. tudi pri dež. sodišču potrjena, dobi obsodba pravno moč, in R. izgubi mandat obč. odbornika. Ko postane sodba pravomočna, naj mu županstvo sporoči, da je izgubil odborniški mandat vsled obsodbe in naj na njegovo mesto pokliče namestnika z one kandidatne liste odbornikov, na kateri je bil R. izvoljen. Zajedno naj županstvo obvesti o teh ukrepah okrajno glavarstvo. Županstvo naj svojo odločbo utemeljuje z zgoraj navedbinimi zakonitimi določili.

Tudi ta slučaj velja zmiselno za bivše štajerski in koroški del Slovenije, ki imata v svojih še veljavnih občinskih redih enaka določila.

Rdečico, vranični prisad, kakor tudi druge kužne bolezni se zdravi in zadržujejo s **Cepivom**, ki ga izdeluje Jugoslav. serum-zavod v Zagrebu, Bienička c. 21. Telef. 14-45. — Brzo **Murin** je najboljšo sredstvo zoper miši. Dobiva se v Ljubljani v lekarni R. Šušnik in v drogeriji »Adrijana«.

Domače „Zlatorog“ - milo

je cenó in izdatno. Gospodinje, segajte pridno po njem!

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

R. BUNC in DRUG

Celje - Ljubljana - Maribor

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

Preklic!

Kar sem govoril zoper Terezijo Hantič, Zgor. Tehinj štev. 2, da je ona povzročila splav pri svoji hčeri Albini zaradi nedokazane resnice, preklicujem kot neresnično.

1659 Simon Zavbi.

Sprejme se UČENEC

za mlin-sko obrt. — Ponudbe na: ALJANČIČ, Rantov mlin, žaga in elektrarna. Podbrzeje - Podnart, Slovenija, SHS.

Mizarški pomočnik zanesljiv, se sprejme pri IV. BENE-DIČIČU, Cegelnica - Naklo pri Kranju. 1660

Vajenca za kleparsko obrt, najrajši iz ljubljanske okolice, sprejme IVAN KREMŽAR, klepar, Št. Vid nad Ljubljano. 1644

NA VELIKO IN MALO!
Pri-poročamo **najboljše šivalne stroje** za rodbinsko in obrtno rabo, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje. — Edino pri: JOSIP PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip štev. 7.

Vajenca in služkinjo v starosti nad 15 let sprejme Ivan ZGONC, mizarstvo, Cerkljeva 62 pri Rakeku. — Hrana in stanovanje v hiši. 1651

Proda srednjeveliko POSESTVO pri župni cerkvi ležeče, s pripadajočimi poslopji, lepimi njivami, travnikom in gozdom; ali drugo večje, ki meri 40 oralov in ima 6 poslopj v prav dobrem stanu. Več glav lepe goveje živine, go-spedarsko orodje in stroji. Pri vsakem posestvu je tudi vinograd. Cena nizka. Več pove gdč. ROZA KOVACIČ, Hotel »Evropac«, Celje. 1587

Naznanjam, preselila s prodajo da sem se **preselila** razne posode, kos, brus. kamnov itd. s Pogačarjevega trga na

Vodnikov trg
ter se priporočam **MARIJA PEČNIK.**

Prodajam: okrog 3000 kg dobrega SENA za konje in 3000 kg za govedo — 3500 kg SLAME in 1000 kg SKOPE (slame za streho). — RUDOLF PETERLIN, Komenda pri Kamniku. 1523

Po najvišji ceni prevzame na vsaki postaji in plača takoj **KOSTANJEV LES**
Franc Kupnik KOSTRIVNIŠKA SLATINA, Podplati pri Rogatcu. 1557

Novovpeljana **K. PEČENKO** - trgovina - **LJUBLJANA** :: Sv. Petra cesta štev. 13 (vogal Kolodvorske ulice štev. 2)

Usnje ter potrebščine.
Cene konkurenčne : Postrežba solidna

Miši-podgane
stenice-ščurki in vsa gola-zen mora poginiti ako porablja-te moja najbolja preizkuš, in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljak, in hišnim mišim 16 K, za podgane 20 K, za ščurke, 26 K, za stenice 15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrče suna sadju in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K. Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavod za eksp: M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

Gotovo si prihranite precej denarja,

ako kupujete v trgovini
»Pri Ivanki« F. & I. GORIČAR,
Ljubljana :: Sv. Petra cesta štev. 29

ki ima v zalogi fino blago za moške in ženske obleke, etamine, batiste, blago za kmečke obleke, svilene robe in šerpe. Bale za neveste v veliki izbiri in nizki ceni, narejene obleke za birmanke po najnovjšem kroju, otroške obleke, bluze, pred-pasnike, spodnja obleka, narejene moške srajce, — ovratnike, kravate in razno drugo blago. — Vzorec se ne razpošiljajo. 1537

VELIKO ZALOGO
poljedelskih strojev
in bakrenih kotlov
za žganjekuho

priporoča **FRANC HITI, Ljubljana**
1222 Sv. Martina cesta št. 2.

BERITE NAJPRVO

predno kupite uro, li-strovani katalog tvrde H. SUTTNER (imetnik Henri Maire) v Ljubljani št. 1. — Ta Vas obvaruje škode in jeze, katero povzročajo slabe, bazarske ure, in Vam kaže, kako se zamore dobro in zra-ven ceno kupiti. Ta ka-talog Vam svetuje resnično dobre ure, speci-jalne znamke „IKO“ is lastne tvornice v Švicl, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapestne ure, svetilne in stenske ure, verižice, prstane, za-pestnice, uhane, namizno orodje, krstna in bir-manska darila in vso drugo zlatnino in srebr-nino. Pa tudi porabne predmete, kakor n. pr. škarje, nože, britve, lasestrižne in brivske stroje, stekloreze, doze za tobak, svalčice in smodka, nažigalce in denarnice kupite dobro in ceno pri tvrdki: **H. SUTTNER (imetnik Henri Maire)** v Ljubljani št. 1.

Krijte svoje strehe s
Salonit-om
„SPLIT“

Anonimno društvo za cement-Portland

Prodajalne:

Ljubljana: **„Obnova“**, gradbena družba z o. z.
Kamnik: **Ant. Stergar**
Kočevje: **Peter Petsche**
Kranj: **Franc Dolenc**
Novo mesto: **A. Pauser**
Radovljica: **Oton Homan-a**
nasl. Šimnic

Najboljše
manufakturno blago
češkega izvora se
kupi pri tvrdki

Podjetje „HERMES“
J. & V. Vokač

Ljubljana,
Solski drevored 8.
Zahtevajte vzorec!